

Doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosítási terve a PTE Művészeti Doktori Iskolában 2023-tól

A PTE Művészeti Doktori Iskola minőségbiztosítási terve az ODT szempontrendszeréhez igazodva készült.

Azokat a gyakorlatban alkalmazott folyamatokat írja le, melyek rövid és hosszú távon is biztosítják a doktori iskolában folyó oktatás és a doktori fokozatszerzés magas szintű minőségét.

1. Doktori témák meghirdetése

A Doktori Iskolában témát hirdető oktatót a Doktori Iskola vezetője kéri fel, és a Doktori Iskola Tanácsa (Tanács) jóváhagyásával dolgozza ki és adja be a meghirdetésre szánt témát, mely a Tanács elfogadása után meghirdetésre kerül az iskola honlapján, illetve a doktori.hu-n. A Tanács döntése mindig figyelem előtt tartja és biztosítja az adott témához kapcsolódó kutatáshoz szükséges szellemi és infrastrukturális háttérrel, a sikeres kimenet érdekében. Ennek érdekében a művészeti képzésekből adódó sajátosságok figyelembevételével a doktori iskola külső kutatóhelyekkel keres kapcsolatokat és köt együttműködési megállapodásokat, amely kutatóhelyek, mint pl. a már létező kutatóhely kapcsolat – a Ludwig Múzeum – amely a nemzetközi kortárs művészeti szcénában előkelő helyet foglal el ismertségben és elismertségben.

A Témakiírókkal szemben kiemelt elvárás az aktív kutatói tevékenység, amely saját művészi és kutatói pályáján dokumentált.

Témavezető az a személy, aki témahirdetésére jelentkező hallgató felvételt nyer, megkezdi tanulmányait a doktori iskolában, illetve doktorjelölt áll a vezetése alatt.

A művészeti képzés specifikumából adódik, hogy elméleti Társ-témavezető alkalmazása elengedhetetlen egy – egy olyan doktori dolgozatnál, amely a művészeteken kívüli más tudományterületeket érint nagy részben, illetve azon esetekben, amikor a gyakorlati Témavezető mellett szakmailag indokolt az elméleti Társ- témavezetés. A doktori iskola ezen törekvése szintén a magas szintű szakmai kompetenciát hivatott biztosítani.

2. Felvétel a doktori képzésre

A felvételi felhívás a pontos szakmai és formai kritériumok megfogalmazásával megjelenítésre kerül a doktori iskola honlapján, valamint az országos felvételi információs csatornán.

A felvételi eljárás a Doktori Tanács által jóváhagyott bizottság előtt, a doktori iskola saját hatáskörében zajlik. A zeneművészeti és a képzőművészeti doktori program külön szakmai felvételi bizottságai előtt, mely doktori felvételi bizottságok összetétele a két művészeti ág szakmai témavezetőiből, illetve külsős tagjaiból áll. A felvételi végével a két programág felvételi bizottságai egyeztetik tapasztalataikat és felvételi javasolataikat. Ezzel lehetővé válik, hogy azonnal összehasonlítási alap teremtődjön, és a legjobb pályázók kerüljenek be a keretbe függetlenül a művészeti ágtól. A bizottságba minden évben magas szintű szakmai jelenlét biztosított pártatlan külső szakemberek személyében is. A minőségbiztosítást hivatott szolgálni a doktori iskolánkban évek óta jól működő rendszer, hogy a Témavezetők előzetes fogadókészséget egy-egy hallgató irányába írásban adnak. Erre rendszeresített űrlap és mechanizmus létezik, a felvételi kiírás tartalmazza.

A sikeres felvételtől, illetve az elutasításról hivatalos levél formában kap a Pályázó értesítést.

3. A doktori képzés tantárgyai

A PTE Művészeti Doktori Iskola képzési terve sajátosságot mutat a művészeti képzések más területeihez képest, ugyanis a két művészeti ágas képzés ellenére - képzőművészet, zeneművészet – fontos hangsúlyt fektet a művészetről való modern, holisztikus gondolkodás jegyében. Ennek mentén saját minősített oktatói erőből, de pályázati támogatások, egyéb források bevonásával külső szaktekinetélyek meghívásával igyekeznek a doktoranduszok képzési profilját minél szélesebbre tárni, a különböző művészeti ágak, és más tudományterületek összefüggésében és átjárhatóságában gondolkozva.

4. Kutatómunka

Doktori iskolánk tanterve is világosan mutatja a megszerzhető kreditek számával, hogy a doktori képzés során a legnagyobb hangsúly az egyéni kutatómunkán múlik. Doktorandusz hallgatóink rendszeresen konzultálnak a szemeszter során a Témavezetővel, és minden szemeszter végén írásos beszámolót adnak le az elvégzett kutatómunka eredményeiről. Ez a félévi beszámoló a kutatási terv haladási naplója, és egyben a félév során született műtárgyak listáját, kiállításokon, koncerteken való részvételt, valamint a kutatáshoz kapcsolódó feldolgozott bibliográfiát is tartalmazza.

Doktori iskolánk minden szemeszterben támogatja hallgatóit külföldi részképzéseken, nemzetközi workshopokon való részvételre, melyek tapasztalataink szerint mindig nagyon ösztönzőek, és kiemelkedő teljesítményeket hoznak általában, melyek az írásos félévi beszámolóban jól adathatóak.

Az új, 2016. szeptember 1-től bevezetett képzés esetén a doktorandusz hallgató a konzultációs napokon rendszeres beszámolót ad a kurzus keretében a kurzusvezető és a többi hallgató előtt a kutatási eredményeiről a disszertáció és a mestermunka tekintetében egyaránt. Kötelező az 5. 6. 7. 8. szemeszterben.

5. Monitoring

A doktoranduszok művészi és elméleti kutatói munkáját összegző félévi írásos beszámoló értékelése több lépcsős. Elsőként a doktori Témavezető értékeli, majd a Doktori Tanács tagjai a Témavezetők bevonásával minden szemeszter végén szupervíziós szándékkal megismerik, elemzik ezeket a beszámolókat, és javaslatot tesznek a továbbiakra nézve.

A félévi beszámoló kiemelt fontosságú, mert a komplex vizsgabizottság ezek alapján is értékeli a kutatási és művészi tevékenységet.

6. A DLA fokozat publikációs követelményei

Művészeti területen, legyen az képző-, vagy zeneművészeti nagyon egyedi sajátosságokkal bír a publikációk mibenléte. A legfőbb publikáció a doktori fokozat megszerzésének alapvető feltétele a Mestermunka megléte, illetve a zenészeknél a doktori koncert. Ezek a művészi kvalitás, és a mesterségbeli tudás magas színvonaláról tanúskodó elemek, a művészi pálya összegzései egyben. A

disszertáció beadásakor ugyanakkor Doktorjelölteknek bizonyítaniuk kell a képzés befejezése óta végzett művészi munkáját önálló kiállítások, koncertek, katalógusok, egyéb specifikus nyilvános színtereken való megjelenés, és hangfelvételek formájában, az adott szakmai területen elvárt mértékben, ez mindig egyedi elbírálás alá esik.

7. Fokozatszerzési eljárás

Doktori Iskolánkban jól működő rendszer a doktori disszertációk előzetes bírálata. Ezzel segíti elő a Doktori Tanács Doktorjelöltek számára, hogy a javaslatok figyelembevételével beadott végleges disszertáció az opponensi megmérettetésen jól szerepeljen.

Az értekezés benyújtása után az opponensek igény szerint nyomtatott vagy elektronikus formában is megkapják a dolgozatot, a téziseket. Az opponensek személye a bírálatok elkészültéig nem nyilvános.

A nyilvános vita meghirdetésekor a disszertáció, a tézisek nyilvánossá válnak a doktori iskola saját honlapján, és a doktori.hu-n is.

A 2016. szeptember 1. után képzést megkezdettek esetén a fokozatszerzés eljárás a komplex vizsgára jelentkezéssel jön létre.

A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A bizottság legalább három tagból áll. A bizottsági tagok legalább egyharmada nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az Egyetemmel. A bizottság elnöke egyetemi tanár, habilitált egyetemi docens, habilitált főiskolai tanár, Professor Emeritus vagy a Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel rendelkező oktató, kutató lehet. A bizottság valamennyi tagjának tudományos fokozattal kell rendelkeznie. A bizottságnak nem lehet tagja a vizsgázó doktorandusz témavezetője.

A komplex vizsga két részből áll:

- az elméleti részből, amely során a doktorandusz a vonatkozó művészeti ág szakirodalmában való tájékozottságáról, aktuális elméleti és módszertani ismereteiről ad számot és
- a tudományos előrehaladásról vagy a művészeti előrehaladásról való beszámolásból.

A komplex vizsga egyes részei külön-külön napokon is lefolytathatóak, sorrendjük tetszőleges, legkésőbbi lezárási időpontjának az adott oktatási félév lezárásával egybe kell esnie.

A doktorandusz a sikertelen komplex vizsgát egy alkalommal, ugyanazon vizsgaidőszakban ismételheti meg.

A komplex vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A vizsga eredményét az utolsó vizsgarész napján kell kihirdetni.

A komplex vizsga értékelése kétfokozatú, megfelelt vagy nem megfelelt minősítés lehet.

8. Önellenőrzés, monitoring

- Minőségcél 1: Hallgató elégedettségi vizsgálatok kitöltési arányának növelése a doktorandusz hallgatók körében (mérőszám: kitöltési arány %-ban; célérték: 80%).

- Minőségcél 2: A doktori iskola szabályozó és tájékoztató dokumentumok elérhetősége arányának növelése a doktori iskola honlapján (mérőszám: a hozzáférhető dokumentumok aránya %-ban; célérték: 100%)
- Indikátor 1: Adott tanévben határidőre fokozatot szerzett nappali tagozatos DLA hallgatók száma a doktori iskolában (fő)
- Indikátor 2: Nappali képzésben lévő azon hallgatók száma, akiknél a DLA dolgozat benyújtásának határideje az adott tanévben lejárt (fő)

9. Összegzés

A Pécsi Tudományegyetem Művészeti Doktori Iskola az ODT által közzétett szempontrendszer figyelembevételével biztosítottan látja a minőséget, hiszen a szoros Témavezetői kapcsolat által folyamatosan gyakorolt a szakmai kontroll, a nyilvánosságra hozandó dokumentumok, a disszertációk, tézisek, a védések, habilitációk a felvételi hirdetés a kívánalmak szerint történik, a Doktori Tanács kéthavi rendszerességgel ülésezik, illetve minden olyan alkalommal, amikor a doktori folyamatok kollektív döntéshozatalt igényelnek. A doktori iskolai tanácsokon folyamatos visszacsatolásokra, előremutató szakmai vitákra is sor kerül. Az egyéni kutatói felelősség bizonyítéka a féléves írásos beszámoló által biztosított. A kari doktori szabályzat, a honosítási eljárás, és más a képzést szabályozó dokumentumok, a védések dokumentációja a doktori iskola tudományos titkára által adminisztrálva, áttekinthető formában vannak jelen.